

MESTO LIPTOVSKÝ MIKULÁŠ

MESTSKÉ ZASTUPITEĽSTVO V LIPTOVSKOM MIKULÁŠI

Materiál číslo

Z2019_046

S P R Á V A

pre zasadnutie mestského zastupiteľstva v Liptovskom Mikuláši

Bod rokovania:	Správa o výsledku kontroly: Kontrola opatrení na odstránenie nedostatkov zistených kontrolou efektívnosti a účinnosti triedeného komunálneho odpadu vykonanou NKÚ SR na meste Liptovský Mikuláš v období od 13.08.2018 do 12.10.2018		
Dátum rokovania MsZ:	20. 06. 2019	Dátum spracovania materiálu:	10. 06. 2019
Materiál obsahuje:	<ol style="list-style-type: none"> 1. Návrh na uznesenie 2. Správa o výsledku kontroly 		
Predkladateľ:	PhDr. Jozef Fiedor hlavný kontrolór mesta	Podpis predkladateľa:	
Spracovateľ:	PhDr. Jozef Fiedor hlavný kontrolór mesta	Podpis spracovateľa:	
Počet strán:	08	Počet príloh:	01

MESTSKÉ ZASTUPITEĽSTVO V LIPTOVSKOM MIKULÁŠI

NÁVRH NA UZNESENIE

MESTSKÉHO ZASTUPITEĽSTVA

zo dňa 20. 06. 2019 číslo /2019

K bodu: **Správa o výsledku kontroly:**

Kontrola opatrení na odstránenie nedostatkov zistených kontrolou efektívnosti a účinnosti triedeného komunálneho odpadu vykonanou NKÚ SR na meste Liptovský Mikuláš v období od 13.08.2018 do 12.10.2018

Mestské zastupiteľstvo

I. berie na vedomie:

Správu o výsledku kontroly:

Kontrola opatrení na odstránenie nedostatkov zistených kontrolou efektívnosti a účinnosti triedeného komunálneho odpadu vykonanou NKÚ SR na meste Liptovský Mikuláš v období od 13.08.2018 do 12.10.2018

Ing. Ján Bicháč, PhD.
primátor mesta

Dátum podpisu uznesenia: 2019

SPRÁVA O VÝSLEDKU KONTROLY

I. Označenie oprávnenej osoby:

PhDr. Jozef Fiedor, hlavný kontrolór mesta Liptovský Mikuláš (*d'alej v texte „hlavný kontrolór mesta“*) na základe Plánu kontrolnej činnosti na I. polrok 2019 schváleného uznesením mestského zastupiteľstva č. 103/2018 zo dňa 20.12.2018

II. Označenie povinnej osoby:

Názov: mesto Liptovský Mikuláš, Mestský úrad

Adresa: Štúrova 1989/41, 031 01 Liptovský Mikuláš

III. Označenie kontroly podľa plánu kontrolnej činnosti:

Kontrola plnenia opatrení na odstránenie nedostatkov zistených kontrolou efektívnosti a účinnosti triedeného komunálneho odpadu NKÚ SR na meste Liptovský Mikuláš v období od 13.08.2018 do 12.10.2018

IV. Cieľ kontroly:

preverenie, či povinná osoba splnila opatrenia na odstránenie nedostatkov zistených kontrolou NKÚ SR na meste Liptovský Mikuláš

V. Dátum doručenia Návrhu správy/Správy z vykonanej kontroly na oboznámenie povinnej osoby:

Kontrolou boli zistené nedostatky z tohto dôvodu bol vypracovaný Návrh správy z vykonanej kontroly, ktorý bol doručený povinnej osobe dňa 09.05.2019. Námietky vznesené povinnou osobou boli zčasti zapracované do záverečnej Správy z vykonanej kontroly, ktorá bola doručená povinnej osobe 17.05.2019.

I. Krátky opis výkonu kontroly

V rámci predmetu kontroly oprávnená osoba preverovala:

Plnenie opatrení prijaté na odstránenie nedostatkov zistených kontrolou NKÚ SR na meste Liptovský Mikuláš.

Na základe Protokolu o výsledku kontroly Najvyššieho kontrolného úradu Slovenskej republiky (NKÚ SR), ktorý v čase od 23.08.2018 do 12.10.2018 vykonal kontrolu efektívnosti a účinnosti triedeného zberu komunálneho odpadu v meste Liptovský Mikuláš. Informácia o výsledku kontroly a prijatých opatreniach na základe výsledkov z vykonanej bola prerokovaná na zasadnutí Mestského zastupiteľstva konanom dňa 20.12.2018 a zobratá na vedomie uznesením č.100/2018. Primátor mesta Liptovský Mikuláš vydal na odstránenie kontrolou zistených nedostatkov dňa 29.11.2018 Príkazný list č.19/2018.

Plnenie opatrení uložených Príkazným listom primátora mesta č.19/2018 je nasledovné :

1. Opatrenia na odstránenie nedostatkov - odporúčané NKÚ SR

1. Za účelom znižovania administratívnej záťaže občanov odporúča NKÚ SR úpravu povinnosti predkladať potvrdenie o zaplatení poplatku za KO a drobný stavebný odpad pri vstupe do zberného dvora.

Opatrenie č. 1:

Administratívne a technicky vyriešiť odstránenie záťaže občanov pri odovzdávaní drobného stavebného odpadu do zberného dvora.

Forma dokladovania: zverejnenie informácie pre občanov o novom postupe

Z : riaditeľ VPS, vedúca oddelenia daní a poplatkov

T: 31.12.2018

Plnenie :

Úloha splnená. Mestské zastupiteľstvo na zasadnutí konanom dňa 11.02.2019 schválilo Všeobecne záväzné nariadenie č.1/2019/VZN, ktorým sa mení a dopĺňa VZN mesta č.8/2016/VZN o nakladaní s komunálnymi odpadmi a s drobnými stavebnými odpadmi na území mesta, ktoré nadobudlo účinnosť dňom 01.03.2019. V časti VII. Prevádzkovanie zberného dvora § 23 ods. 4 sa povinnosť preukazovania fyzickej osoby, že je poplatníkom mesta upravila na predloženie občianskeho preukazu „alebo Rozhodnutia o vyrubení miestneho poplatku za komunálny odpad“.

2. Opatrenia prijaté mestom na základe zistení počas výkonu kontroly k bodom protokolu o výsledku kontroly NKÚ SR

2. Charakteristika systému odpadového hospodárstva

2.1. Všeobecné informácie o odpadovom hospodárstve v meste

Zistenia:

Do roku 2014 bolo zneškodňovanie odpadov z mesta Liptovský Mikuláš zabezpečované na skládke odpadov Veterná Poruba, ktorá bola prevádzkovaná VPS LM. Na základe Zmluvy o interkomunálnej spolupráci z 18.09.2014, uzatvorenej medzi mestami Liptovský Mikuláš a Liptovský Hrádok, bolo zneškodňovanie tuhého KO po uzatvorení skládky KO Veterná Poruba zabezpečované na skládke tuhého KO Liptovský Hrádok – Žadovica. Zmluva bola uzatvorená na dobu určitú do 30.11.2016, t. j. na obdobie dvoch rokov. Zámer uzatvorenia skládky tuhého KO Veterná Poruba nebol uvedený v smernej časti POH. Naopak, smerná časť POH uvádzala možnosť jej dlhšieho využitia v závislosti od ukladaného množstva odpadu. Ako alternatívne dostupné riešenia v smernej časti POH bolo uvedené zneškodnenie odpadu na veľkých regionálnych skládkach, konkrétne skládky tuhého KO v Spišskej Novej Vsi - Kúdelník II a v Martine - Kalnô.

Dňa 25.03.2015, t. j. po cca pol roku, bola mestu doručená výpoveď Zmluvy o interkomunálnej spolupráci s výpovednou lehotou šesť mesiacov od 01.04.2015. Mesto Liptovský Mikuláš teda mohlo zneškodňovať odpad na skládke tuhého KO Liptovský Hrádok – Žadovica do 30.09.2015. V tejto súvislosti Mestské zastupiteľstvo v Liptovskom Mikuláši uznesením č. 55/2015 z 16.04.2015 odporučilo primátorovi mesta vykonať konkrétne kroky v oblasti zabezpečenia odpadového hospodárstva tak, aby nevznikol neriešiteľný stav. Verejným obstarávaním mesto zabezpečilo od 01.10.2015 na dobu 15 rokov zneškodňovanie odpadov súkromnou spoločnosťou Brantner Fatra, s.r.o. v sume 7 803 298,50 Eur s DPH.

Uzatvorenie Zmluvy o interkomunálnej spolupráci bolo len prechodným a krátkodobým riešením odpadového hospodárstva mesta. Už v čase uzatvorenia predmetnej zmluvy, resp. v čase jej realizácie mohlo mesto za účelom riadenia rizika analyzovať možnosti riešenia odpadového hospodárstva po skončení platnosti zmluvy. Riziko nebolo mestom účinne riadené a v čase realizácie Zmluvy o interkomunálnej spolupráci došlo k jej predčasnemu ukončeniu. Podrobné analýzy riešenia situácie mesto vykonalo urýchlene a dodatočne až na základe Uznesenia Mestského zastupiteľstva č. 55/2015. Dôsledkom toho bola časová tieseň, kedy mesto v priebehu šiestich mesiacov muselo vykonať verejné obstarávanie na

dodávateľa služby a z rozpočtu mesta neplánovane financovať vypracovanie projektovej dokumentácie a výstavbu prekládkovej stanice odpadov v celkovej sume 271 092,09 Eur.

Navyše, rozhodnutím č. 4492400717/6685-28537/Chy z 29.09.2017 Slovenská inšpekcia životného prostredia, Inšpektorát životného prostredia Žilina, odbor integrovaného povoľovania a kontroly, uložil VPS LM pokutu vo výške 100 000,- Eur za to, že VPS LM pri kolaudačnom konaní stavby „Ukončenie skládkovania odpadov na skládke Veterná Poruba – Zakrytie a rekultivácia“ inšpekcii neoznámili, že stavba nebola realizovaná podľa projektovej dokumentácie. Uvedená pokuta mala negatívny dopad na rozpočet mesta Liptovský Mikuláš.

Opatrenie č.2 :

Vypracovať informatívnu správu pre mestské zastupiteľstvo o postupe pri uzatvorení skládky TKO vo Veternej Porube a o negatívnych dopadoch na rozpočet mesta v súvislosti s predčasným uzatvorením skládky v rozpore s POH a v rozpore s projektovou dokumentáciou, ako aj o uzatvorení pre mesto nevýhodnej zmluvy o interkomunálnej spolupráci a vyvodiť závery smerujúce k zodpovednosti za tieto dopady.

Forma dokladovania: uznesenie mestského zastupiteľstva

Z : riaditeľ VPS, vedúci odboru ŽP a dopravy

Termín: 15.2.2019

Plnenie :

Úloha nesplnená. Informatívna správa o postupe pri uzatváraní skládky TKO vo Veternej Porube bola zamestnancami zodpovednými za jej vypracovanie predložená poslancom Mestského zastupiteľstva osobne pred rokovaním Mestského zastupiteľstva konanom dňa 11.02.2019. Správa nebola prerokovaná na zasadnutí Mestského zastupiteľstva.

Mestská rada na svojom zasadnutí konanom dňa 7.12.2017 uznesením č.11/2017 zobrala na vedomie „Správu o výsledkoch z vykonaných kontrol uzatvorenia Skládky TKO Veterná Poruba a uložených opatreniach na nápravu“ číslo materiálu R2017-130 a odporučila Mestskému zastupiteľstvu prerokovať predloženú správu a prijať odporúčania pre primátora mesta. Táto správa nebola prerokovaná na zasadnutí Mestského zastupiteľstva.

Zodpovednosť za dopady v súvislosti s uzatváraním skládky TKO vo Veternej Porube sú predmetom trestno-právneho konania vedených pod č.ČVS:KRP-61/2-VYS-ZA-2018 a ČVS:KRP-114/2-VYS-ZA-2018.

Upravovať znenie úloh vyplývajúcich z Príkazného listu primátora mesta č.19/2018 k odstráneniu nedostatkov podľa Protokolu o výsledku kontroly NKÚ SR je oprávnený primátor mesta Liptovský Mikuláš.

Dodatkom č.1 k Príkaznému listu č.19/2019 zo dňa 04.06.2019 bolo opatrenie č.2 upravené nasledovne:

Vzhľadom k závažnosti problematiky a pre vyvodenie záverov a zodpovednosti za dopady vo veci uzatvorenia skládky TKO Veterná Poruba, na základe čoho mesto Liptovský Mikuláš podalo vo veci 2 trestné oznámenia, po uzatvorení šetrení vypracovať informatívnu správu pre mestské zastupiteľstvo o záveroch orgánov činných v trestno-právnych konaniach, vedených pod. č.ČVS:KRP-61/2-VYS-ZA-2018 a ČVS KRP-114/2-VYS-ZA-2018.

Forma dokladovanie: rozhodnutie orgánov činných v trestno-právnom konaní

Zodp.: ved.právneho odboru, ved.odboru ŽP a dopravy T: po odbržaní rozhodnutí

2.4. Vybrané povinnosti mesta v rámci odpadového hospodárstva

Kontrolované oblasti: triedenie zložiek KO, zberné nádoby na triedený KO, evidencia o druhoch a množstve odpadov a o nakladaní s nimi, ohlasovanie údajov z evidencie príslušnému orgánu správy odpadového hospodárstva a ich uchovávanie.

Zistenia:

1) Mesto za rok 2016 nevykázalo údaje od zberových spoločností a výkupcov odpadov v objeme 4 167,312 tony, z tohto množstva bolo 3 111 ton kovov. Rozdiel medzi mestom

vykázaným množstvom a skutočným množstvom KO bol 28 %, t. j. chyba bola významná. Tým došlo k porušeniu ustanovenia § 18 ods. 3 zákona č. 540/2001 Z. z. Zároveň došlo k skresleniu vykázaného podielu vytriedeného odpadu v meste v roku 2016 o viac ako 15 %. Za rok 2017 neboli uvedené vo výkaze ŽP 6-01 odpady kategórie 200110 – šatstvo a 200103 – VKM v celkovom objeme 19,008 tony (vyčíslená chyba bola 0,1 %)

Opatrenie č.3:

Zakomponovať do výkazníctva za mesto úplné údaje o množstevnom zbere odpadov na jeho území.

Forma dokladovania: výkazy za rok 2018

Z : vedúca oddelenia životného prostredia

Termín: 15.2.2019

Plnenie :

Úloha splnená. Vo výkaze „Ohlásenie o vzniku odpadu a nakladaní s ním“ mesta Liptovský Mikuláš za rok 2018, zo dňa 14.02.2019 sú uvedené absentované množstvá zberu kovov pod riadkami č.72-102, šatstva (kategória 200110) pod riadkami č. 26-27 a kompozity na báze lepenky (kategória 200103) pod riadkami č.22-23. Súčasne bol vypracovaný Ročný výkaz o komunálnom odpade mesta Liptovský Mikuláš ŽP 6-01 za rok 2018 v ktorom boli uvedené aj chýbajúce údaje a dňa 18.02.2019 postúpený Štatistickému úradu SR. Zber šatstva v meste zabezpečuje charitatívna organizácia (Pomocný anjel, n.o. Nižná), ktorá nie je subjektom nakladajúcim s odpadmi, ale je vedená ako subjekt, ktorý predchádza vzniku odpadov.

2.5. Financovanie nakladania s odpadmi v meste

Kontrolované oblasti: pokrytie bežných výdavkov mesta spojených s odpadovým hospodárstvom výnosom z poplatku za KO za r. 2015 až 2017 v programe 6 (6.1. a 6.2).

Zistenia:

- 1. Mesto v jednotlivých rokoch uhrádzalo na bežné výdavky odpadového hospodárstva z iných zdrojov približne tretinu výdavkov. Zároveň výška ročného poplatku v sume 0,0618 Eur / deň, t. j. 22,55 Eur ročne dosahovala 56 % zákonom určeného denného maximálneho poplatku. To naznačuje možnosť primeraného zvýšenia poplatkovej povinnosti v meste tak, aby sa aspoň čiastočne znížilo výdavkové zaťaženie mesta na odpadové hospodárstvo.**

Opatrenie č. 4:

Prehodnotiť potrebu zvýšenia poplatkovej povinnosti v meste za zber a likvidáciu odpadov tak, aby sa aspoň čiastočne znížilo výdavkové zaťaženie mesta na odpadové hospodárstvo a predložiť tento návrh na prerokovanie mestskému zastupiteľstvu.

Forma dokladovania: uznesenie Mestského zastupiteľstva

Z : vedúca oddelenia životného prostredia

Termín: 15.2.2019

Plnenie :

Úloha splnená. Mestské zastupiteľstvo v Liptovskom Mikuláši dňa 11.02.2019 prerokovalo správu „Informácia o ekonomickom prehodnotení príjmov a výdavkov nakladania s komunálnymi a drobnými stavebnými odpadmi v meste Liptovský Mikuláš, počnúc rokom 2015“ a uznesením č.9/2019 odporučilo prijať opatrenia zamerané na zníženie rozdielov medzi príjmami a výdavkami v odpadovom hospodárstve.

2. Efektívnosť systému triedeného zberu

Zistenia:

Diferenciáciou celkového miestneho poplatku v závislosti od miery zhodnocovania odpadov bolo v podmienkach mesta možné dosiahnuť výlučne množstvovým zberom. V tomto prípade bol poplatok úmerný množstvu KO, ktorý pôvodca odpadu vyprodukoval za určitý čas. Množstvový zber v podmienkach mesta bol možný len u právnických osôb a fyzických osôb – podnikateľov v prípade že preukázali:

- že množstvo ním vyprodukovaných KO je presne merateľné,
- KO sú až do ich odvozu vhodne zabezpečené pred stratou, odcudzením alebo iným nežiaducim únikom.

Fyzické osoby – nepodnikatelia neboli finančne zvýhodnení podľa miery triedenia odpadov, ani sa nemohli zapojiť do množstvového zberu. V praxi tak dochádzalo k situácii, že domácnosť ktorá triedila odpad, mala rovnakú poplatkovú povinnosť ako domácnosť, ktorá odpad netriedila.

Opatrenie č.5 :

Prehodnotiť systém poplatkovej povinnosti v meste za zber a likvidáciu odpadov tak, aby sa do množstvového zberu mohli zapojiť aj fyzické osoby - nepodnikatelia a tieto boli finančne zvýhodnené podľa miery triedenia odpadov a predložiť tento návrh na prerokovanie mestskému zastupiteľstvu. Forma dokladovania: uznesenie mestského zastupiteľstva

Z : vedúca oddelenia životného prostredia

Termín: 15.2.2019

Plnenie :

Úloha v plnení. Zaviesť množstvový zber aj pre fyzické osoby mesta si vyžaduje zmeniť nielen súčasný systém nakladania s odpadmi, ale i nastavený systém výberu poplatkov za komunálny odpad. Tento krok si vyžaduje nové systémové riešenie, prehodnotenie pozitívnych a negatívnych stránok zavedenia tohto zberu odpadov s cieľom dosiahnutia zákonom stanovenej úrovne triedenia zberu odpadov.

Túto problematiku bude mesto riešiť pri vypracovávaní nového POH, ktorý mesto musí vypracovať do 30.05.2019. Z tohto dôvodu mesto požiadalo o predĺženie termínu do 30.06.2019.

2. Účinnosť systému triedeného zberu - programový rozpočet - plnenie cieľov

Zistenia:

1. Dynamika rastu skutočného podielu triedeného odpadu na celkovom KO k 31.12. bola vyššia ako dynamika rastu predpokladu v rámci návrhu rozpočtu. To značilo opatrný prístup mesta k stanovovaniu hodnôt merateľných ukazovateľov. Takýto prístup však nezaručoval dosiahnutie úrovne 60 % triedeného odpadu na celkovom množstve KO do roku 2020.

Opatrenie č.6:

Počnúc tvorbou programového rozpočtu na rok 2019 a roky 2020-2021 zrealizovať stanovenie hodnôt merateľných ukazovateľov s cieľom dosiahnuť úroveň 60% triedeného odpadu na celkovom množstve KO do roku 2020.

Forma dokladovania: schválený rozpočet na rok 2019

Z: vedúca oddelenia životného prostredia

Termín: 15.2.2019

Plnenie :

Úloha nesplnená. V rozpočte mesta Liptovský Mikuláš na rok 2019 a roky 2020 – 2021, ktorý bol schválený uznesením Mestského zastupiteľstva č.8/2019 dňa 11.02.2019 sa v Podprograme 06.1 – Zvoz a odvoz odpadov stanovil cieľ: zvýšiť ochranu životného prostredia hodnotený merateľným ukazovateľom : % vyseparovaného odpadu odovzdaného na zhodnotenie z celkového množstva,

Štúrova 1989/41, 031 42 Liptovský Mikuláš, tel: +421 44 556 51 11-12, fax: +421 44 562 13 96,
e-mail: lmikulas@mikulas.sk, IČO: 00315524, DIČ: 2021031111

kde boli stanovené nasledovné cieľové hodnoty : rok 2019 – 50%, 2020 – 53%, 2021 – 55%. Tieto hodnoty však nedosahujú ciele stanovené Príkazným listom č.19/2018 k odstráneniu nedostatkov podľa Protokolu o výsledku kontroly NKÚ SR - zvýšiť výšku triedeného odpadu v roku 2020 na úroveň – 60% triedeného odpadu na celkovom množstve komunálneho odpadu. Stanovené cieľové hodnoty sú vysoko motivačné. Cieľové hodnoty plánované na roky 2019 až 2021 v rozpočte mesta na roky 2019 – 2021 Podprograme 06.1. Zvoz a odvoz odpadov boli stanovené v súlade so Zákonom č.79/2015 Z.z. o odpadoch : cieľom odpadového hospodárstva v oblasti komunálnych odpadov je do roku 2020 zvýšiť prípravu na opätovné použitie a recykláciu odpadu z domácností ako papier, kov, plasty a sklo a podľa možností z iných zdrojov pokiaľ tieto zdroje obsahujú podobný odpad ako odpad z domácností, najmenej na 50 % podľa hmotnosti takéhoto odpadu vzniknutého v predchádzajúcom kalendárnom roku.

Upravovať znenie úloh vyplývajúcich z Príkazného listu primátora mesta č.19/2018 k odstráneniu nedostatkov podľa Protokolu o výsledku kontroly NKÚ SR je oprávnený primátor mesta Liptovský Mikuláš.

Dodatkom č.1 k Príkaznému listu č.19/2019 zo dňa 04.06.2019 bolo opatrenie č.6 upravené nasledovne:

Pri tvorbe programového rozpočtu – nastavenie merateľných ukazovateľov pri stanovení podielu triedeného odpadu na celkovom KO k 31.12. – nastavovať hodnoty na aktuálny rok a na roky ďalšie tak, aby boli za daný rok i výhľadovo dosahované ciele v súlade s legislatívou i strategickými dokumentami mesta.

2. Úroveň triedenia odpadov v meste, resp. znižovanie výdavkov mesta na triedenie odpadov nemalo žiadny vplyv na výšku miestneho poplatku v meste. Naopak, mesto každoročne sanuje oblasť odpadového hospodárstva v rozpätí približne tretiny výdavkov. To bolo spôsobené najmä tým, že zníženie výdavkov na triedenie bolo kompenzované zvýšením výdavkov najmä na prekládkovú stanicu a odvoz odpadov. Znižovanie miestneho poplatku by tento negatívny stav zhoršilo, t. j. mesto by malo zvážiť aj možnosť zvýšenia poplatkovej povinnosti.

Opatrenie č. 7:

Prehodnotiť možnosť zvýšenia poplatkovej povinnosti v meste za zber a likvidáciu odpadov tak, aby mesto nenasovalo výdavky za túto oblasť a predložiť tento návrh na prerokovanie mestskému zastupiteľstvu.

Forma dokladovania: uznesenie mestského zastupiteľstva

Z : vedúca oddelenia životného prostredia

Termín: 15.2.2019

Plnenie :

Úloha splnená. Mestské zastupiteľstvo v Liptovskom Mikuláši na zasadnutí konanom dňa 11.02.2019 prerokovalo správu „Informácia o ekonomickom prehodnotení príjmov a výdavkov nakladania s komunálnymi a drobnými stavebnými odpadmi v meste Liptovský Mikuláš, počnúc rokom 2015“ a uznesením č.9/2019 odporučilo prijať opatrenia zamerané na zníženie rozdielov medzi príjmami a výdavkami v odpadovom hospodárstve.